

Sygn. akt VII U 952/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

po rozpoznaniu posiedzeniu niejawnym w dniu 18 stycznia 2021 r. w Warszawie

sprawy M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o świadczenie postojowe

na skutek odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia z dnia 29 maja 2020 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

SSO Renata Gąsior

UZASADNIENIE

M. W. w dniu 29 czerwca 2020 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 29 maja 2020 r., nr: (...). Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji:

- wadliwą interpretację art. 15g ust. 9 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych;

- zaniechanie porównania wykazanych obrotów do obrotów z analogicznego okresu roku ubiegłego;

- nieuwzględnienie objaśnień prawnych wydanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na wniosek Rzecznika Małych i Średnich (...), tj. „oceny spadku przychodu dokonuje się oceniając przychód uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe. Jeżeli przychodu w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku o świadczenie postojowe wynosiły 0, należy odnieść tę kwotę do miesiąca poprzedzającego ten miesiąc" (odwołanie z dnia 29 czerwca 2020 r., k. 3-4 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 31 lipca 2020 r. wniósł o oddalenie odwołania art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy początkowo przytoczył treść przepisów art. 15zq ust. 1 pkt 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W jego ocenie za miesiące luty i marzec 2020 r. kwota przychodu odwołującego wyniosła 0,00 złotych. ZUS wskazał, że przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany przez odwołującego w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe nie był o co najmniej 15% niższy od uzyskanego w kolejnym

poprzednim miesiącu. W konsekwencji odmówiono ubezpieczonemu prawa do świadczenia postojowego (odpowiedź na odwołanie z dnia 31 lipca 2020 r., k. 6 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. W. w dniu 17 kwietnia 2020 r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. o świadczenie postojowe. W treści wniosku wskazał, że nie osiągnął żadnego przychodu zarówno w lutym, jak i w marcu 2020 r. Jednocześnie oświadczył, że rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej przed 1 lutego 2020 r., nastąpił przestój w jej prowadzeniu w następstwie wystąpienia (...)19, nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu oraz nie jest objęty ubezpieczeniem społecznym rolników (wniosek z dnia 17 kwietnia 2020 r., akta ZUS).

Po rozpoznaniu wniosku organ rentowy decyzją z dnia 29 maja 2020 r., nr: (...) odmówił przyznania odwołującemu prawa do świadczenia postojowego zgodnie z art. 15zq ust. 1 pkt 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. ZUS wskazał, że świadczenie nie przysługuje ubezpieczonemu, ponieważ we wniosku wykazał przychód za luty 2020 r. i marzec 2020 r. w kwotach 0,00 złotych (decyzja z dnia 29 maja 2020 r., akta ZUS).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie zawartego materiału dowodowego w aktach rentowych odwołującego. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 29 maja 2020 r., nr: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Krąg podmiotów uprawnionych do świadczenia postojowego wyznacza treść art. 15 zq ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych zwanej dalej „ustawą”. Na wstępie należy zasygnalizować, że z uwagi na epidemię (...)19 zaistniała potrzeba wprowadzenia szczególnych rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom gospodarczym tej sytuacji. Konieczne stało się opracowanie pakietu osłonowego dla przedsiębiorców, zapobiegającego zwłaszcza utracie płynności w ramach prowadzonych przez nie działalności. Powołana ustawa miała pozwolić na uruchomienie nadzwyczajnych instrumentów wspierających przedsiębiorców w tym okresie (druk sejmowy nr 299). Jednym z nich jest świadczenie postojowe. Świadczenie to jest adresowane do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, z pominięciem spółek, zarówno osobowych (poza spółką cywilną), jak i kapitałowych i ma na celu wspieranie wskazanego kręgu przedsiębiorców.

Definicja przedsiębiorcy, zawarta w art. 4 Prawa przedsiębiorców stanowi, że przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Patrząc od strony funkcjonowania spółek, jedynie wspólnicy spółki cywilnej są przedsiębiorcami. W rozumieniu ustawy Prawo przedsiębiorców działalność gospodarczą prowadzi spółka, a nie wspólnicy. Patrząc przez pryzmat art. 15 zq ust. 2 ustawy COVID-19, nie budzi wątpliwości fakt, że osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą – w rozumieniu tej ustawy – może być wyłącznie osoba fizyczna. Wprowadzając powyższe rozwiązania ustawodawca zaproponował możliwość pomocy publicznej dla osób najbardziej dotkniętych epidemią (a więc niestabilnością gospodarczą), czyli osób wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych oraz osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą. Jednoznacznym zamiarem ustawodawcy w ramach przedstawionego powyższej sporu prawnego było zatem przyznanie pomocy publicznej (finansowej) dla osób prowadzących działalność gospodarczą, w tym w szczególności dla osób działających w

branżach najbardziej poszkodowanych na skutek epidemii koronawirusa. W oczywisty sposób przepis ten miał niejako „ratować” osoby wymienione w ustawie przed bankructwem, co z jednej strony miało chronić ich zabezpieczenie socjalne, a z drugiej strony ochraniać gospodarkę przed zapaścią (wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 2 września 2020 r., IV 1195/20 i wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 8 września 2020 r., III U 485/20).

Zgodnie z art. 15zq ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy świadczenie postojowe przysługuje osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych oraz jeżeli nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu. Świadczenie postojowe przysługuje, gdy w następstwie wystąpienia (...)19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności. Na podstawie art. 15zq ust. 4 pkt 1 ustawy, osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą świadczenie postojowe przysługuje, jeżeli rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej przed dniem 1 lutego 2020 r. i nie zawiesiła prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz jeżeli przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był o co najmniej 15% niższy od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc.

Sąd zważył, że zastrzeżenia zawarte przez ubezpieczonego w odwołaniu od zaskarżonej decyzji nie zasługiwały na uwzględnienie w żadnej materii. Odwołujący zarzucił wadliwą interpretację art. 15g ust. 9 ustawy, zgodnie z którym przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym: 1) nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych dwóch kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 31 grudnia 2019 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego, lub 2) nie mniej niż o 25% obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 31 grudnia 2019 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego. Jednakże w rozpatrywanej sprawie organ rentowy w sposób prawidłowy przytoczył treść innego przepisu, a mianowicie art. 15zq ust. 4 pkt 1 ustawy. W tym przepisie wskazano m.in., że świadczenie postojowe przysługuje wnioskodawcy w przypadku, jeżeli przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był o co najmniej 15% niższy od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc. Przepis zacytowany przez ubezpieczonego definiuje spadek obrotów gospodarczych. Natomiast art. 15zq ust. 4 pkt 1 wykazuje przesłanki, które osoba odwołująca musi spełnić, aby otrzymać przedmiotowe świadczenie. Pojęcie spadku obrotów gospodarczych zostało rozwinięte. Ustawodawca wskazał, że przychody przedsiębiorcy powinny ulec zmniejszeniu co najmniej o 15% w porównaniu pomiędzy dwoma miesiącami a miesiącem poprzedzającym złożenie wniosku. W związku z tym wymaga podkreślenia, że przychód ubezpieczonego nie uległ zmniejszeniu, ponieważ zarówno w lutym, jak i w marcu 2020 r., tj. w miesiącach przed złożeniem wniosku, osiągnął 0,00 złotych. To zaś stanowi negatywną przesłankę uniemożliwiającą przyznanie na jego rzecz świadczenia. W tej kwestii nie można było porównać w/w dwóch miesięcy do obrotów z analogicznego okresu roku ubiegłego, bowiem takiej sytuacji nie przewidują przepisy omawianej ustawy.

Ubezpieczony stwierdził również, że organ rentowy przy wydawaniu rozstrzygnięcia nie uwzględnił objaśnień prawnych wydanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zgodnie z objaśnieniami prawnymi z dnia 13 maja 2020 r. wydanymi przez w/w Ministra w zakresie możliwości skorzystania ze świadczenia postojowego wskazano m.in., że „ocenę spadku przychodu dokonuje się oceniając przychód uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe w stosunku do przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc. Oznacza to, że jeżeli wniosek zostanie złożony w maju, do oceny spadku przychodu będzie brany marzec oraz

kwiecień. Dlatego też jeżeli przychody w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku wynosiły 0 zł, należy odnieść tę kwotę do miesiąca poprzedzającego ten miesiąc”. W zaistniałej sytuacji w niniejszej sprawie wniosek złożono w maju 2020 r., zatem należało przeanalizować dochody przedsiębiorcy za marzec i kwiecień tego roku. W obydwu tych miesiącach odwołujący uzyskał zerowy przychody, a co za tym idzie miesiąc po miesiącu nie uległy zmniejszeniu o co najmniej 15%. W konsekwencji Sąd doszedł do przekonania, że również wytyczne Ministerstwa uzupełniają się w pełni z decyzją wydaną przez organ rentowy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., jak w sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior